

וארא

"...ה' אֶלְקֵי

הַעֲבָרִים

שָׁלַח־נִי אֶלֶיךָ

לְאמֹר, שְׁלַח

אֶת-עַמִּי,

וְיַעֲבֹדֵנִי

בְּמִדְבָּר..."

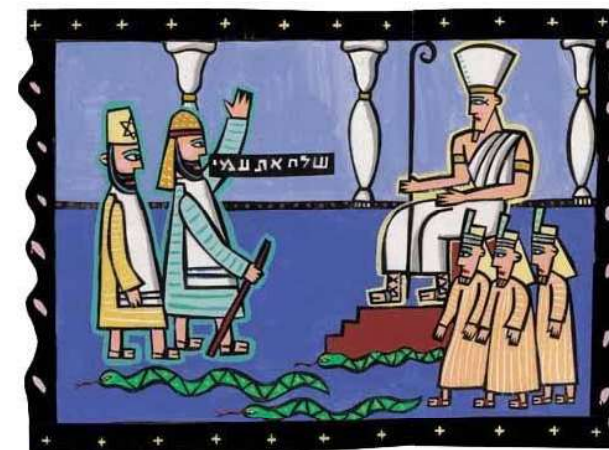
שמות ז טז

- ה' מבטיח למשה להוציא את בני ישראל ממצרים. משה מדבר עם בני ישראל, אך הם עייפים מהעבודה הקשה ולא מקשיבים לו.
- משה ואהרן ממשיכים לדרוש מפרעה לשחרר את בני ישראל בכדי להוכיח לפרעה את כוחו של ה' הם משתמשים בסימן הפלאי (הנקרא "אות" בשפת התורה) שה' נתן להם: הם הופכים את המטה שלהם לתנין. ולאחר שגם חרטומי מצרים עושים זאת – בולע הנחש שלהם את הנחשים של חרטומי מצרים.
- למרות כל זאת, פרעה לא משתכנע. ומשה מזהיר את פרעה שה' יעניש את מצרים, אבל פרעה מלגלג על משה ועל אלוהיו.
- האיום מתקיים ומצרים מוכה בעשר במכות קשות, בפרשתנו מופיעות המכות- דם, צפרדע, כינים, ערוב, דבר, שחין וברד.
- למרות המכות הקשות, פרעה מוסיף להקשיח את ליבו. הוא אינו נענה לדרישת משה ואינו משחרר את בני ישראל.

השבוע נתמקד בפנייתו של משה לפרעה: בכל פעם שמשה פונה אל פרעה הוא מבקש בשם ה' "שלח את עמי ויעבדוני" ופרעה אינו משחרר את בני ישראל. מאות ואלפי שנים אחרי סיפור יציאת מצרים, המשיך הביטוי: "שלח את עמי" להיות ביטוי מרכזי בדרישה של קבוצות חלשות ומדוכאות לחופש.

כך הביטוי היה לסיסמתם של העבדים האפרו-אמריקנים בארצות הברית וכך לפני כחמישים שנה, היה ביטוי זה לסיסמת המאבק למען עליית של יהודי ברית המועצות מרוסיה ושכנותיה אל ארץ ישראל.

'שלח את עמי' | תמר מסר



סורקים וצופים



שלח נא את עמי/האחים והאחיות

כרזה 'שלח את עמי'



מתבוננים

ביצירה 'שלח את עמי' של תמר מסר שמצוירת בסגנון נאיבי (המתאפיין בפשטות ילדותית, לכאורה, חוסר פרופורציות, ריבוי של פרטים ודמויות) מתואר פרעה כדמות גדולה היושבת על כסא מלכות. מימין לפרעה מופיעים החרטומים כדמויות קטנות. משה ואהרן מצוירים בגודל זהה כמעט לפרעה. מפיו של אחד מהם יוצאות המילים 'שלח את עמי'. הוא מניף את ידו ובידו השנייה מחזיק במטה. על הרצפה מתפתלים שלשה נחשים – המטות של החרטומים (לפי המפרשים תנין הוא נחש). הצבעים בהירים ומוארים.

כרזה 'שלח את עמי' הכרזה הוכנה בניו יורק בשנות ה 70 של המאה הקודמת וקראה לצאת למצעד למען יהודי ברית המועצות. במרכז התמונה שתי דמויות – גבר ואישה. האישה אחזת בידה שלט עם הפסוק 'שלח את עמי'. את הדמויות כולא סמל ברית המועצות - הפטיש והמגל, הצבעים עזים ובולטים. ובעיקר שולט הצבע האדום המסמל את השלטון הקומוניסטי.

משוחחים

■ לפי הכתוב ה' שולח את אהרון לעזור למשה מכיוון שמשה 'ערל שפתיים' - קשה להבין מה הוא אומר. חשבו יחד במה עוד עוזר אהרון למשה?

■ השוו בין הציור של תמר מסר לבין הכרזה וחפשו את המשותף לשתי היצירות. (מגן דוד, הפסוק, הרמת היד של הדמות). אל מי פונים משה ואהרון בדרישה ואל מי פונות הדמויות בכרזה?

■ כרזה היא סוג של פרסום שמטרתו לשכנע אנשים לתמוך ברעיון. הכרזה שלפנינו משתמשת בסיפור התנכי הרחוק כדי לשכנע אנשים לעזור ליהודי ברה"מ שמבקשים לעלות לישראל. האם אתם מזדהים עם האנשים בתמונה? האם הם נראים מתחננים או באים בדרישה?

משחקים

- נסו להעמיד את בני המשפחה כך שיראו בדיוק כמו הציור.
- המחזו את המפגש בין משה, אהרון ופרעה והחרטומים כאשר בכל פעם משה ואהרון מנסים לשכנע את פרעה רק באמירת הביטוי 'שלח את עמי' שנאמר כל פעם בטון אחר(תקיפות, כעס, פחד, צחוק).